

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 2527
Tarih : 23.10.2023

5557

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Keziban KONUKCU KOK
İstanbul Milletvekili

Sendika hakkı çalışma hayatında yer alan ve işveren karşısında bireysel olarak güçsüz durumdaki çalışanların örgütlenmesi amacıyla gerek ulusal mevzuatlarda gerekse de devletlerce onaylanmış uluslararası belgelerde yer alan bir haktır. Böylelikle sendikal hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılmaması amaçlanmış ve işçilerin özgür iradesi merkeze alınmıştır. Türkiye'nin de imzalayarak taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) sözleşmeyle üyelerine örgütlenme hakkının serbestçe kullanılmasını sağlamada tüm tedbirlerin alınması hususunda yükümlülük getirmektedir. Emekçilerin çıkarını korumak amaçlı sahip olunan sendika hakkı aynı zamanda 6356 sayılı Kanunda "İşçilerin, sendikal faaliyette bulunmalarından dolayı işten çıkarılamaz veya farklı işleme tabi tutulamaz." hükmü ile de güvence altına alınmıştır.

Ancak Türkiye'de patronların sendikalaşmaya yönelik olumsuz tutumları işçilerin, emekçilerin en temel haklarını yok sayan, hak arama yollarını tıkayan saldırıları tüm hızıyla sürmeye devam etmektedir.

Son olarak dünyada toplamda 34 ülkede 30'dan fazla dilde yayın yapan Rusya'ya bağlı haber ajansı Sputnik işvereni ile yetkili sendika olan TGS (Türkiye Gazeteciler Sendikası) arasında Şubat 2023'te başlayan müzakere sürecinde ücret konusunda bir teklif olmaması üzerine görüşmelerin Temmuz 2023'te tıkanması ve Bakanlığımızca görevlendirilen arabulucu

aracılığıyla da bir anlaşma sağlanamaması üzerine TGS, 24 Temmuz tarihinde Sputnik'te grev kararı almıştır. TGS'nin grev kararına karşı, Sputnik yönetimi 7 Ağustos'ta, 23'ü TGS üyesi, toplam 24 çalışanın işine son vermiştir. Bu durum üzerine Sputnik Türkiye çalışanları 17 Ağustos tarihinde grev kararını asarak temel hakları için mücadeleye başlamışlardır. TGS üyesi basın çalışanlarının beyanlarında; Sputnik Haber Ajansı'nın yöneticilerinin Anayasayı ve iş kanunları yok sayarak işyerlerinde ikna odaları kurulduğu, çalışanlara sendikaya üye olup olmadıklarının sorulduğu, üye olanlara yönelik istifa etme baskısı yapıldığı, yönetimin grevi kırmak için yasadışı bir şekilde yeni işçi istihdamı yaptığı yönündeki açıklamaları basında yer almıştır.

Türkiye Gazeteciler Sendikası'nda (TGS) örgütlenen, ardından da sendikalaştıkları için işten çıkartılan ve 2 ayı aşkın bir süredir grev yapan 24 basın emekçisinin ortak talepleri; Sputnik işverenin, Anayasa ve kanunlarla korunmuş sendikal haklara saygı göstermesi ve masaya dönmesi, atılan sendika üyesi basın çalışanlarının işe iadesi, adil bir ücretin toplu iş sözleşmesi ile garanti altına alınmasıdır.

Sosyal devlet ilkesi gereği çalışan işçilerin haklarını gözetmek devletin görevidir. Ayrıca, Türkiye'nin imzalayarak taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmesi ile de örgütlenme hakkının serbestçe kullanılmasını sağlamada tüm tedbirlerin alınması hususunda yükümlülüğü bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınızca Rossiya Segodnya Uluslararası Haber Ajansı'nın çalışanların sendikal haklarını kullanmalarına yönelik olarak kanuna, anayasaya ve uluslararası sözleşmelere aykırı olarak gerçekleştirmiş oldukları ihlallere karşı herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?
- 2- Anayasal haklarını kullanmaları nedeniyle işten atılan basın çalışanlarının haklı talepleri olan işe iadeleri, adil bir ücretin toplu iş sözleşmesi ile garanti altına alınması, Anayasa ve kanunlarla korunmuş sendikal haklara saygı gösterilmesi ve ajansın masaya dönmesi taleplerinin karşılanması amacıyla bakanlığınızca bir girişimde bulunulması düşünülmekte midir?
- 3- Bakanlığınızca Rossiya Segodnya Uluslararası Haber Ajansı'na görevlendirilen müfettişin denetim raporu tamamlanmış mıdır? Tamamlandı ise müfettiş denetleme raporunda ajansa yönelik olarak yer alan hak ihlalleri nelerdir?

- 4- Son 5 yıl içerisinde sendikalı oldukları gerekçesiyle işçileri işten atan işyeri sayısı kaçtır? Bunları kaç hakkında işlem başlatılmıştır?
- 5- Sayısız sendikalaşmanın engellendiğinin kanıtlandığı dava sonucu olmasına rağmen sendikalaşmayı engellemeyi yasaklayan yasa ve yaptırımlar işverenlere yönelik olarak neden uygulanmamaktadır?
- 6- Bakanlığınızca Anayasa ile güvence altına alınmış olan işçilerin, emekçilerin örgütlenmesi ve iş hayatında haklarının kısıtlanmaması için sendika hakkı ve sendika özgürlüğünün korunması, toplu iş sözleşme hakkının kullanılmasının sağlanması, grev hakkının güvence altına alınması ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış olan hak ihlallerinin önlenmesine yönelik yasalarda ve uygulamada düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?